

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 276/2013-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. júla 2013 predbežne prerokoval sťažnosť J. B., S., zastúpeného Advokátskou kanceláriou – JUDr. S. K., s. r. o., V., v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. S. K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Rozhodcovského súdu v Bratislave sp. zn. 6012/12 z 15. apríla 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. B. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. mája 2013 doručená sťažnosť J. B., S. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Rozhodcovského súdu v Bratislave (ďalej len „rozhodcovský súd“) sp. zn. 6012/12 z 15. apríla 2012 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľ bol napadnutým rozsudkom vydaným rozhodcovským súdom zaviazaný zaplatiť obchodnej spoločnosti V., spol. s r. o., B., sumu 68 354,57 € s príslušenstvom a nahradiť trovy konania.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta argumentujúc skutkovými okolnosťami prípadu, že rozhodcovský súd sa dopustil viacerých vážnych chýb v konaní a v odôvodnení svojho rozhodnutia, z ktorých potom následne odvodzuje aj porušenie svojich označených práv. Sťažovateľ citujúc judikatúru ústavného súdu vzťahujúcu sa na rozhodcovské konanie je toho názoru, že zásady formulované rozhodnutiami ústavného súdu dodržané neboli, a preto sa domnieva, že je *„potrebný priamy zásah ústavného súdu do rozhodcovského rozsudku rozhodcovského súdu“*.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol o jeho sťažnosti nálezom, v ktorom vysloví porušenie jeho označených práv napadnutým rozsudkom rozhodcovského súdu. Zároveň sa sťažovateľ domáha aj zrušenia tohto rozsudku a priznania úhrady trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd preskúmal na predbežnom prerokovaní sťažnosť z hľadiska existencie dôvodov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Predmetom konania pred ústavným súdom je sťažovateľom namietané porušenie jeho označených základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, k porušeniu ktorých malo dôjsť napadnutým rozsudkom rozhodcovského súdu.

V súvislosti s napadnutým rozhodcovským rozsudkom ústavný súd upriamuje pozornosť na princíp subsidiarity vyplývajúci z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné

súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Zmysel a účel princípu subsidiarity spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v občianskom súdnom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám alebo právnickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio – inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, III. ÚS 133/05, III. ÚS 444/2012).

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zisťoval, či ochranu tým právam, porušenie ktorých v súvislosti s napadnutým rozsudkom sťažovateľ namieta v konaní pred ústavným súdom, neposkytuje iný všeobecný súd na základe jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy.

Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie nevyplýva, či sa sťažovateľ domáha osobitnou žalobou zrušenia napadnutého rozsudku na príslušnom všeobecnom súde z dôvodov uvedených v § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“). Naopak, z formulácie sťažovateľa uvedenej v sťažnosti, že v danom prípade je „*potrebný priamy zásah ústavného súdu do rozhodcovského rozsudku rozhodcovského súdu*“, by mohol ústavný súd vyvodit', že sťažovateľ takúto žalobu na všeobecnom súde nepodal. Napriek uvedenému ústavný súd v súčinnosti s Okresným súdom Vranov nad Topľou (ďalej len „okresný súd“) zistil, že sťažovateľ 24. mája 2013 doručil okresnému súdu žalobu, ktorou sa

domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku. Konanie je vedené pod sp. zn. 5 C 165/2013 a vo veci ešte nebolo rozhodnuté.

Pokiaľ sa sťažovateľ uvedenou žalobou domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku tvrdiac, že v okolnostiach danej veci existuje niektorý z dôvodov podľa § 40 zákona o rozhodcovskom konaní, je to v prvom rade všeobecný súd, ktorý bude oprávnený a povinný rozhodnúť o ochrane jeho práv, a preto nie je daná právomoc ústavného súdu v tejto veci konať. Skutočnosti, ktoré uviedol sťažovateľ v sťažnosti, neumožňujú vyvodiť taký záver, že by namietané porušenie v sťažnosti označených práv nebolo možné odstrániť v ňom iniciovanom konaní pred všeobecným súdom.

Ústavný súd konštatuje, že za daného stavu má sťažovateľ k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu namietaného porušenia jeho práv s tým, že v prípade, ak by okresný súd jeho žalobe o zrušenie napadnutého rozhodcovského rozsudku nevyhovelo, bude mať možnosť domáhať sa nápravy v opravnom konaní v rámci riadneho inštančného postupu, prípadne a za splnenia zákonom ustanovených podmienok aj využitím mimoriadneho opravného prostriedku (m. m. IV. ÚS 394/2012).

V spojitosti s tým je potrebné uviesť, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nepredstavuje právny prostriedok nápravy, ktorý možno využiť súčasne popri iných prostriedkoch nápravy, ktoré má sťažovateľ k dispozícii; takúto sťažnosť možno uplatniť iba v tom prípade, ak napriek vyčerpaniu všetkých prípustných prostriedkov nápravy došlo podľa tvrdenia sťažovateľa k porušeniu jeho základných práv alebo slobôd (m. m. IV. ÚS 21/02).

Sťažovateľ si preto nemôže vyberať orgán verejnej moci, ktorý mu má poskytnúť ochranu pred namietaným porušením jeho práv. Povinnosťou sťažovateľa je vyčerpať všetky právne prostriedky ochrany ním označených práv, porušenie ktorých namieta, tak ako to umožňuje právny poriadok Slovenskej republiky. Až po ich vyčerpaní a za predpokladu, že by boli splnené ostatné ústavné aj zákonné podmienky, by mohla byť daná právomoc ústavného súdu (IV. ÚS 171/04).

Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa jeho ďalšími návrhmi uvedenými v petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júla 2013